

Co-funded by
the European Union

Preschool ABA

**Vodič za trenere
projekta “Poučavanje odgojitelja
metodama upravljanja
ponašanjem kroz digitalnu igru”**

**Dnevni red i plan i program
obuke**

Co-funded by
the European Union

Uvod

Dobrodošli u dnevni red i plan i program obuke Vodiča za poučavanje odgojitelja metodama upravljanja ponašanjem kroz digitalnu igru za djecu s dijagnozom PSA. Ovaj dokument nudi detaljan plan za dvodnevnu obuku, uključujući važne teme kao što su svijest o autizmu, intervencija u ponašanju, funkcionalna procjena ponašanja, mjerenje ponašanja i strategije za smanjivanje izazovnih oblika ponašanja. Raspored obuke pomno je planiran kako bi se osiguralo da polaznici razviju temeljito razumijevanje PSA i steknu učinkovite tehnike za provođenje intervencija u ponašanju. Raspored uključuje praktične aktivnosti, grupne rasprave i povratne informacije. Vjerujemo da će ovaj Vodič biti koristan za organizaciju praktičnih i uspješnih obuka.

Program obuke

Dan 1.

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

Cilj 1. dana: Pružiti zanimljivu i informativnu obuku o PSA te o strategijama intervencije u ponašanju za smanjivanje izazovnih oblika ponašanja.

Uvod

- Srdačna dobrodošlica i predstavljanje predavača.
- Predstavljanje sudionika i njihovih očekivanja.
- Isticanje važnosti povratnih informacija i odabir timova za povratne informacije.
- Pregled Dnevnog reda programa obuke.
- „Ledolomci“ (za više ideja slijedite Prilog 1.).
- Povratne informacije (slijedite Prilog 2.).
- Prethodna procjena (slijedite Prilog 3.).

Razumijevanje PSA:

- Predavač objašnjava definiciju i karakteristike PSA
- Sudionici uče dijagnostičke kriterije za PSA
- Primjeri predloženih aktivnosti:
 - Analiza studije slučaja: Analizirajte slučajeve osoba s dijagnozom PSA i identificirajte karakteristike i funkcije ponašanja (Prilog 4.).
 - Aktivnost igranja uloga: Simulirajte scenarije kako biste identificirali karakteristike PSA (Prilog 4.).
 - Grupna rasprava: Podijelite misli, pitanja ili iskustva vezana uz PSA (Prilog 4.).

Intervencija u ponašanju:

- Definirajte ponašanje s primjerima i **neprimjerima** (Prilog 5.).
- Objasnite ABC model ponašanja (Prilog 6.).

Načela ponašanja:

- Definirajte načela ponašanja (Prilog 6.).
- Raspravite o primjeni pojačanja i kazne (Prilog 6.).

Funkcije ponašanja:

- Definirajte funkcije ponašanja (Prilog 7.).

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

**Co-funded by
the European Union**

- Naučite prepoznati funkcije ponašanja (Prilog 7.).
- Predstavite zajedničke funkcije ponašanja (Prilog 7.).

Povratne informacije o 1. danu:

- Dajte povratne informacije i prijedloge.

Sažetak:

- Sažetak ključnih točaka obrađenih u 1. danu.
- Pregled dnevnog reda programa 2. dana.

Dan 2.

Cilj 2. dana: Pružiti zanimljivu i informativnu obuku o procjeni funkcionalnog ponašanja, mjerenju ponašanja i strategijama za smanjivanje izazovnih oblika ponašanja.

Uvod:

- Srdačna dobrodošlica i kratak sažetak od prethodnog dana (Prilog 8.).
- Pregled dnevnog reda obuke za 2. dan.

Mjerenje ponašanja:

- Objasnite važnost mjerenja ponašanja (Prilog 9.).
- Navedite standardne metode mjerenja ponašanja (frekvencija, trajanje, intervali) (Prilog 9.).
- Pokažite kako koristiti te metode (Prilog 9.).

Funkcionalna procjena ponašanja:

- Objasnite važnost funkcionalne procjene ponašanja.
- Predstavite standardne metode provođenja funkcionalne procjene ponašanja (neizravne i izravne).
- Pokažite kako provesti funkcionalnu procjenu ponašanja (Prilog 10.).

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

**Co-funded by
the European Union**

Strategije za uklanjanje izazovnog ponašanja:

- Predstavite zajedničke strategije za uklanjanje izazovnog ponašanja (pozitivno pojačanje, gašenje, diferencijalno pojačanje).
- Pokažite kako provesti te strategije (Prilog 11.).
- Objasnite važnost intervencije u ponašanju i zajedničkih strategija (Prilog 5.).
- Pokažite kako provesti te strategije (Prilog 5.).

Stres i izgaranje:

- Definirajte stres i izgaranje.
- Vodite raspravu o utjecaju stresa na živote odgojitelja i učitelja.
- Prepoznajte osobne stresore i znakove upozorenja.
- Uvedite različite tehnike upravljanja stresom i važnost proaktivnih strategija (Prilog 11.).

Sažetak:

- Sažetak ključnih točaka obrađenih u 2. danu
- Osigurajte sudionicima vrijeme da postavljaju pitanja i iznose svoja razmišljanja.
- Povratne informacije: Potaknuti sudionike da iznesu misli ili pitanja o temi.

Procjena nakon obuke (Prilog 3.)

Zaključak:

- Zahvalite sudionicima na sudjelovanju i pohvalite njihovo sudjelovanje.
- Podijelite certifikate sudionicima.
- Prikupite anonimne povratne informacije o obuci (Prilog 12.).

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

Prilog 1.

Aktivnost ledolomac: Pronađite nekoga tko...

- Cilj: Budite prvi koji će dobiti pet uzastopnih polja vodoravno, okomito ili dijagonalno dok ste ispred svog protivnika.
- Pronađite podudaranje: Postavljajte kolegama pitanja s kvadrata na vašoj kartici.
- Ispunjavanje kvadrata: Kada pronađete kolegu koji odgovara pitanju, upišite njegovo/njezino ime u odgovarajući kvadrat.
- Pobjeda: Kada ispunite pet kvadrata u nizu, viknite "Bingo!"

FIND SOMEONE WHO				
je posjetio više od 5 zemalja	zna barem 1 strani jezik	je trčao maraton	voli vrtlariti	svira glazbeni instrument
ima kućnog ljubimca	je upoznao neku slavu osobu	ima svoju firmu/obrt	je radio u drugoj zemlji	je roditelj
igra timski sport	ima doktorat	ima zanimljiv hobi	zna igrati šah	čita više od 10 knjiga godišnje
zna skuhati jelo iz druge kulture	zna neku borilačku vještinu	skuplja nešto	voli karaoke	zna žonglirati
voli boraviti vani	voli fotografiju	je živio na različitim kontinentima	zna pisati stranu abecedu	je bio na koncertu u posljednjih 6 mjeseci

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

Prilog 2.

Grupna aktivnost:

- Sudionici formiraju timove za povratne informacije i dodjeljuju uloge, kao što su bilježnik ili glasnogovornik.
- Timovi će davati povratne informacije na kraju svakog dana obuke.

Prilog 3.

- Inicijalna i finalna procjena
 - Svrha:
 - Ove procjene trebale bi mjeriti osnovno znanje i razinu samopouzdanja sudionika na području PSA i strategija intervencije u ponašanju, kako prije tako i nakon obuke. Ovo će nam pomoći da prilagodimo obuku potrebama sudionika te da procijenimo učinkovitost obuke u pogledu povećanja znanja i samopouzdanja sudionika.
 - Inicijalna procjena:
 - Ova procjena osmišljena je kako bi se prikupile informacije o očekivanjima, motivaciji i osnovnom znanju sudionika o PSA i upravljanju ponašanjem. Sastoji se od tri dijela:
 - Očekivanja i motivacija:
 - Cilj je saznati što sudionici očekuju od obuke i zašto bi je željeli pohađati. Raspituje se o očekivanjima, percipiranim prednostima, motivacijama, preferiranim načinima učenja i određenim temama od interesa.
 - Osnovno znanje:
 - Ovaj modul će upoznati sudionike o ključnim konceptima povezanim s PSA-om i bihevioralnom intervencijom. Pitanja s

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

višestrukim izborom bave se središnjim karakteristikama PSA, ranim simptomima PSA na predškolskoj razini, principima koji stoje iza intervencije ponašanja, ABC modelom ponašanja i uobičajenim metodama za mjerenje ponašanja.

- Pitanja temeljena na povjerenju:
 - Ovaj odjeljak sadrži razinu znanja koju sudionici imaju u uključivanju djece s dijagnozom PSA u redovite aktivnosti, suočavanju s izazovnim ponašanjima, razumijevanju ključnih karakteristika PSA, primjeni ABC modela ponašanja i suočavanju sa stresom povezanim s poslom.
- **Procjena nakon obuke:**
 - To se provodi odmah nakon obuke kako bi se pregledala učinkovitost iste na znanje sudionika. Ova procjena ima tri dijela:
- Zadovoljstvo i utjecaj:
 - Ovaj odjeljak pomaže procijeniti jesu li ispunjena očekivanja o obuci sudionika i kako im je pomogla u poslu ili osobnom životu. Pitanja su također usmjerena kako bi se odgovorilo je li vježbanje ispunilo njihove početne motivacije za pohađanje takve obuke i koje su aktivnosti ili metode obuke bile od najveće pomoći.
- Zadržavanje znanja:
 - Ovaj odjeljak ponovno procjenjuje sudionike o njihovom razumijevanju ključnih koncepata povezanih s PSA i intervencijom u ponašanju koristeći ista pitanja iz prethodne procjene. To omogućuje izravnu usporedbu između znanja prije i nakon treninga.
- Pitanja temeljena na povjerenju:

Co-funded by
the European Union

- Ovaj odjeljak mjeri promjene u razini povjerenja sudionika u njihovu sposobnost:
 - Uključiti autističnu djecu u redovne aktivnosti
 - Nositi se s izazovnim ponašanjima
 - Razumjeti temeljne karakteristike PSA
 - Primijeniti ABC model ponašanja
 - Nositi se sa stresom povezanim s poslom.
- Upute:
 - Inicijalna procjena se mora dovršiti prije treninga, a Procjena nakon obuke na kraju. Za stavke znanja sudionici su morali odabrati najbolji dostupni odgovor, a za stavke povjerenja sudionici bi dali ocjenu koliko su sigurni u odgovor za njih na ljestvici od 1 do 5-.
 - Usporedba rezultata inicijalne procjene s onima dobivenim nakon obuke omogućit će nam da saznamo učinkovitost naše obuke i ocrtao područja koja bi zahtijevala daljnja poboljšanja. Takve povratne informacije osigurat će da buduća osposobljavanja budu još učinkovitija i korisnija za sudionike.

Co-funded by
the European Union

Inicijalna procjena

ODJELJAK 1: OČEKIVANJA I MOTIVACIJA

Koja su vaša očekivanja od ove obuke?

- A. Bolje razumjeti PSA i njegove karakteristike
- B. Poznavati strategije intervencije u ponašanju za osobe s PSA-om
- C. Kako upravljati izazovnim ponašanjima povezanim s PSA-om
- D. Sve gore navedeno
- E. Ništa od navedenog

Što se nadate da ćete dobiti s ovom obukom i kako će vam pomoći u poslu ili u privatnom životu?

- A. Produbiti moje razumijevanje osoba s PSA-om
- B. Poboljšati svoje vještine u strategijama uklanjanja izazovnog ponašanja
- C. Poboljšati sposobnost komunikacije s osobama s PSA i njihovim obiteljima
- D. Smanjiti doživljeni stres/izgaranje
- E. Sve gore navedeno
- F. Ništa od navedenog

Što vas je motiviralo da sudjelujete u obuci?

- A. Profesionalni razvoj

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- B. Osobni interes
- C. Zahtjevi na poslu
- D. Sve gore navedeno
- E. Ništa od navedenog

Što mislite koja bi vam od sljedećih aktivnosti ili metoda obuke najviše koristila u učenju?

- A. Prezentacija u stilu predavanja
- B. Grupna rasprava i suradnja
- C. Studije slučaja i scenariji
- D. Igranje uloga i simulacija
- E. Ostalo (Molimo opišite): _____

Koje teme želite naučiti na ovoj obuci?

ODJELJAK 2: OSNOVNO ZNANJE

Što je od navedenog jedno od karakterističnih obilježja PSA?

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- A. Intelektualne teškoće
- B. Trajni deficiti u socijalnoj komunikaciji i interakciji
- C. Hiperaktivnost i impulzivnost
- D. Ponavljajući obrasci u govoru

Rani znakovi PSA kod predškolske djece mogu uključivati:

- A. Nedostatak kontakta očima i nedostatak maštovite igre
- B. Tantrumi i opoziciono ponašanje
- C. Napredni vokabular i rane vještine čitanja
- D. Osjetljivost na zvukove i teksture

Intervencija u ponašanju najbolje se opisuje kao:

- A. Postupci za promjenu ponašanja primjenom principa učenja
- B. Korištenje lijekova za uklanjanje izazovnog ponašanja
- C. Usredotočenost na djetetove unutarnje misli i motivacije
- D. Metoda koja se koristi isključivo za osobe s PSA

U ABC modelu ponašanja, "C" označava:

- A. Kontekst
- B. Dijete

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

C. Komunikaciju

D. Posljedicu

Dijete koje baca igračku kako bi privuklo pažnju svog učitelja vjerojatno pokazuje ponašanje motivirano:

A. Bijeg

B. Materijalno

C. Pažnja

D. Osjetilne potrebe

Koja metoda dokumentira koliko se često ponašanje događa unutar određenog vremena?

A. Trajanje

B. Frekvencija/brzina

C. Trenutačno vremensko uzorkovanje

D. Intervalno snimanje

Nuđenje izbora djetetu koji će mu pomoći da izvrši zadatak primjer je:

A. Proaktivne strategije

B. Reaktivne strategije

C. Tehnike primjene kazne

D. Postupak primjene pojačanja

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

Ako dijete ima izljeve bijesa kako bi dobilo igračku, što je dobro zamjensko ponašanje za poučavanje?

- A. Strpljivo čekanje na red
- B. Traženje igračke riječima ili slikama
- C. Igranje s drugom igračkom
- D. Sve gore navedeno

Rad s djecom čije je ponašanje izazovno može dovesti do:

- A. Većeg zadovoljstva poslom
- B. Više stresa
- C. Manji interes za posao
- D. Ništa od navedenog

Što radi pojačanje?

- A. Povećava mogućnost ponovnog pojavljivanja ponašanja
- B. Smanjuje mogućnost ponovnog pojavljivanja ponašanja
- C. Nema utjecaja na ponašanje
- D. Ništa od navedenog

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

ODJELJAK 3: PITANJA TEMELJENA NA POVJERENJU

Koliko se osjećate samouvjereno u uključivanju autistične djece u aktivnosti s drugom djecom?

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Koliko se osjećate samouvjereno u upravljanju izazovnim ponašanjima?

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Koliko dobro razumijete temeljne karakteristike PSA?

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Koliko dobro razumijete i koristite ABC model ponašanja?

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Smatrate li da ćete se kao rezultat ove obuke bolje nositi sa stresom na poslu?

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

**Co-funded by
the European Union**

Sve u svemu, koliko ste sigurni da ćete zbog ove obuke biti bolje pripremljeni za nošenje s ponašanjima povezanim s PSA-om?

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Procjena nakon obuke

ODJELJAK 1.: ZADOVOLJSTVO I UTJECAJ

Kako biste ocijenili koliko je ova obuka ispunila vaša očekivanja?

A. Daleko više od očekivanog

B. Više od očekivanog

C. U skladu s očekivanjima

D. Djelomično ispunila očekivanja

E. Nije ispunila očekivanja

Ova obuka mi je pomogla u mom poslu/osobno na koji način?

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- A. Razumijem više o osobama s PSA-om
- B. Mogu se bolje nositi s izazovnim ponašanjem
- C. Poboljšao/la sam svoje vještine interakcije s osobama s PSA-om i njihovim obiteljima
- D. Osnazio me da svoju razinu stresa i izgaranja svedem na minimum
- E. Sve gore navedeno
- F. Ništa od navedenog

Je li se ova obuka dotakla razloga koji su vas motivirali za sudjelovanje?

- A. Profesionalni interes
- B. Osobni interes
- C. Zahtjevi na poslu
- D. Sve gore navedeno
- E. Ništa od navedenog

Koje su aktivnosti ili tehnike ove obuke bile najučinkovitije za vas?

- A. Prezentacija u stilu predavanja
- B. Grupna rasprava i suradnja
- C. Studije slučaja i scenariji
- D. Igranje uloga i simulacije
- E. Ostalo (navesti): _____

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

Koje su vam teme predstavljene tijekom obuke bile najvrjednije?

ODJELJAK 2: ZADRŽAVANJE ZNANJA

Što je od navedenog jedno od karakterističnih obilježja PSA?

- A. Intelektualne teškoće
- B. Trajni deficiti u socijalnoj komunikaciji i interakciji
- C. Hiperaktivnost i impulzivnost
- D. Ponavljajući obrasci u govoru

Rani znakovi PSA kod predškolske djece mogu uključivati:

- A. Nedostatak kontakta očima i nedostatak maštovite igre
- B. Tantrumi i opoziciono ponašanje
- C. Napredni vokabular i rane vještine čitanja
- D. Osjetljivost na zvukove i teksture

Intervencija u ponašanju najbolje se opisuje kao:

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- A. Postupci za promjenu ponašanja primjenom principa učenja
- B. Korištenje lijekova za uklanjanje izazovnog ponašanja
- C. Usredotočenost na djetetove unutarnje misli i motivacije
- D. Metoda koja se koristi isključivo za osobe s PSA

U ABC modelu ponašanja, "C" označava:

- A. Kontekst
- B. Dijete
- C. Komunikaciju
- D. Posljedicu

Dijete koje baca igračku kako bi privuklo pažnju svog učitelja vjerojatno pokazuje ponašanje motivirano:

- A. Bijeg
- B. Materijalno
- C. Pažnja
- D. Osjetilne potrebe

Koja metoda dokumentira koliko se često ponašanje događa unutar određenog vremena?

- A. Trajanje
- B. Frekvencija/brzina

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- C. Trenutačno vremensko uzorkovanje
- D. Intervalno snimanje

Nuđenje izbora djetetu koji će mu pomoći da izvrši zadatak primjer je:

- A. Proaktivne strategije
- B. Reaktivne strategije
- C. Tehnike primjene kazne
- D. Postupak primjene pojačanja

Ako dijete ima izljeve bijesa kako bi dobilo igračku, što je dobro zamjensko ponašanje za poučavanje?

- A. Strpljivo čekanje na red
- B. Traženje igračke riječima ili slikama
- C. Igranje s drugom igračkom
- D. Sve gore navedeno

Rad s djecom čije je ponašanje izazovno može dovesti do:

- A. Većeg zadovoljstva poslom
- B. Više stresa
- C. Manji interes za posao
- D. Ništa od navedenog

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

Što radi pojačanje?

- A. Povećava mogućnost ponovnog pojavljivanja ponašanja
- B. Smanjuje mogućnost ponovnog pojavljivanja ponašanja
- C. Nema utjecaja na ponašanje
- D. Ništa od navedenog

ODJELJAK 3: PITANJA TEMELJENA NA POVJERENJU

Koliko se osjećate samouvjereno u uključivanju autistične djece u aktivnosti s drugom djecom?

- 1 (Nimalo samouvjeren)
- 2
- 3
- 4
- 5 (Vrlo samouvjeren)

Koliko se osjećate samouvjereno u upravljanju izazovnim ponašanjima?

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Koliko dobro razumijete temeljne karakteristike PSA?

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Koliko dobro razumijete i koristite ABC model ponašanja?

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Smatrate li da ćete se kao rezultat ove obuke bolje nositi sa stresom na poslu?

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Sve u svemu, koliko ste sigurni da ćete zbog ove obuke biti bolje pripremljeni za nošenje s ponašanjima povezanim s PSA-om?

1 (Nimalo samouvjeren)

2

3

4

5 (Vrlo samouvjeren)

Prilog 4.

Primjeri aktivnosti za razumijevanje PSA

Analiza slučaja:

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- *John, 5-godišnje dijete, dobio je dijagnozu poremećaja iz spektra autizma (PSA). John se bori sa socijalnim interakcijama i često mu je teško sklapati prijateljstva. Ima malobrojne interese i voli se dugo koncentrirati na jednu temu. Nadalje, John pokazuje samostimulirajuće ponašanje kada se osjeća tjeskobno ili preopterećeno, uključujući mahanje rukama i vrtnje u krug.*
- Nakon proučavanje studije slučaja, može se zaključiti da John pokazuje različite simptome PSA. Jedan od znakova je njegova borba s društvenom komunikacijom i stvaranjem prijateljstva. Još jedan simptom PSA je njegov uski krug interesa i sklonost da se duže vrijeme fiksira na jednu temu. Štoviše, njegovo sudjelovanje u samostimulirajućim radnjama, poput mahanja rukama i vrtnje, također ukazuje na PSA. John se samostimulira pomoću ponavljajućih radnji, što bi mogao biti razlog njegovog ponašanja. Ove radnje mu daju osjetilni input i pomoć pri upravljanju osjećajima tijekom razdoblja tjeskobe ili osjećaja preopterećenosti.

Analiza slučaja:

- *Jenny, 6-godišnja djevojčica, dobila je dijagnozu poremećaja iz spektra autizma (PSA). Bori se s interakcijom s ljudima i često izbjegava uspostavljanje kontakta očima. Voli se igrati sama i uzruja se kad joj se raspored prekine. Osim toga, sudjeluje u ponavljajućim radnjama poput mahanja rukama i vrtnje u krug.*
- Nakon proučavanja studije slučaja, može se zaključiti da Jenny pokazuje višestruke osobine PSA. Njezine borbe u interakciji s ljudima i neuspostavljanju kontakta očima pokazuju teškoće u društvenoj komunikaciji. Njezina sklonost da preferira usamljenu igru i postane uznemirena kada joj se raspored promijeni sugerira kruta i ponavljajuća ponašanja. Štoviše, njezino sudjelovanje u ponavljajućim radnjama poput mahanja rukama i vrtnje u krug još je jedna karakteristika PSA.
- Štoviše, ponašanje mahanja rukama i vrtnje može poslužiti kao Jennyno samostimulirajuće ponašanje kroz njezine ponavljajuće radnje. Ove radnje mogle bi joj dati osjetilni input i pomoći u upravljanju osjećajima. Međutim, ako je njezina rutina poremećena i ona se uzruja, ponašanje bi moglo poslužiti praktičnoj svrsi.

Co-funded by
the European Union

Grupna rasprava:

- Sudionici raspravljaju i dijele svoja razmišljanja, pitanja ili iskustva vezana uz temu. Na primjer, sudionici mogu podijeliti svoja iskustva s osobama s PSA-om i kako su se nosili s izazovnim ponašanjima.

Prilog 5.

Primjeri predloženih aktivnosti za intervenciju u ponašanju:

- **Sesija brainstorminga:**
 - Scenarij brainstorminga
 - Pitajte: "Koja su 2-3 najizazovnija ponašanja koja najčešće vidite u svojoj učionici?"
 - Pitajte: "Koje su neke intervencije koje ste isprobali, a koje su bile od pomoći, čak i neznatno?" Predavač može napisati ove intervencije na bijelu ploču i vratiti im se nakon pregleda strategija za upravljanje ponašanjem i rasprave o tome je li njihova trenutna intervencija ispravna i zašto.

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- Diskusija:
 - U početku neka sudionici napišu svoje ideje na ljepljive bilješke (Post it). To omogućuje brzo grupiranje sličnih ideja tijekom faze rasprave.
 - Pogledajte SVA ponašanja: Postoje li slične strategije koje se ponavljaju? (Ovo su vjerojatno dobri alati za 'go-to').
 - Možete li grubo kategorizirati vrste intervencija?
 - Prevencija (promjena okoline unaprijed),
 - Poučavanje novih vještina (komunikacija, samoregulacija) itd.
- **Aktivnost vježbanja: Precizno definiranje ponašanja**
 - Cilj: Sudionici će vježbati pisanje jasnih, uočljivih i mjerljivih definicija ponašanja za različite scenarije.
 - Materijali:
 - Bijela ploča
 - Markeri
 - Unaprijed pripremljeni scenariji (vidjeti primjere u nastavku)
 - Ljepljive bilješke (dovoljno da svaki sudionik napiše nekoliko definicija)
 - Upute:
 - Uvod (10 minuta):
 - Pregledajte karakteristike dobro definiranog ponašanja:
 - Uočljivo: Može se vidjeti ili čuti izravno.
 - Mjerljivo: Može se brojati ili mjeriti.
 - Cilj: Izbjegava subjektivna tumačenja ili vrijednosne sudove.
 - Navedite definicije dobrog i lošeg ponašanja.
 - Vježba scenarija (20 minuta):
 - Prikažite prvi scenarij na bijeloj ploči.
 - Zamolite sudionike da pojedinačno napišu definiciju ponašanja na svoje ljepljive bilješke, usredotočujući se na to da su uočljive, mjerljive i objektivne.

Co-funded by
the European Union

- Nakon nekoliko minuta neka sudionici podijele svoje definicije.
- Kao grupa raspravite o prednostima i područjima za poboljšanje svake definicije.
- Olakšajte raspravu kako biste poboljšali i došli do jasne, sažete definicije.
- Rad u malim grupama (20 minuta):
 - Podijelite sudionike u male grupe (3–4 osobe).
 - Dajte svakoj grupi drugačiji scenarij.
 - Uputite grupe da rade zajedno kako bi napisale 2–3 jasne definicije ponašanja za svoj scenarij.
 - Neka svaka grupa podijeli svoje definicije s cijelom grupom za raspravu i povratne informacije.
- Završetak i razmišljanje (10 minuta):
 - Istaknite uobičajene izazove s kojima su se sudionici suočili prilikom pisanja definicija ponašanja.
 - Ponovno naglasiti važnost preciznih definicija ponašanja za točno prikupljanje podataka i planiranje intervencija.
- Primjeri scenarija:
 - *Dijete u predškolskom okruženju opetovano baca igračke po sobi.*
 - *Dijete često plače i odbija sudjelovati u grupnim aktivnostima.*
 - *Dijete se često upušta u verbalne svađe s vršnjacima tijekom igre.*
 - *Dijete ima poteškoća sa sjedenjem na dulje vrijeme tijekom kruga*
- **Demonstracija:**
 - **Cilj:** Naučiti odgojitelje kako koristiti pozitivno potkrepljenje kako bi potaknuli dijeljenje i izmjenjivanje.
 - Ova se aktivnost također može koristiti tijekom modula 3 i modula 7
 - **Modeliranje (demonstracija)**
 - Odglumite dvije kratke scene s volonterom ili drugim predavačem:
 - Uloge:
 - Ana – djevojčica koja ima teškoća s dijeljenjem igračaka

Co-funded by
the European Union

- Sara – djevojčica koja se igra s Anom
- Trener 1/Volonter – odrasla osoba koja demonstrira neučinkovite metode
- Trener 2/Volonter – odrasla osoba koja demonstrira uporabu pojačanja
- **Pokažite što NE treba raditi** (grdeći Anu, prisiljavajući je da vrati igračku).
 - Naglasite zašto to nije dugoročno učinkovito.
- **Pokažite pozitivno potkrepljenje:**
 - Pričekajte trenutak kada Ana dijeli igračku, čak i nakratko.
 - Odmah ponudite konkretnu pohvalu: "Ana, sviđa mi se kako dopuštaš Sari da se okrene s kamionom! To je bilo sjajno dijeljenje!"
 - Nije obavezno: uključite malu opipljivu nagradu (naljepnicu itd.)
- Ključne točke koje treba spomenuti:
 - Primijetite čak i male slučajeve željenog ponašanja.
 - Budite konkretni sa svojim pohvalama, usredotočujući se na ono što su učinili ispravno.
 - Entuzijizam je važan! Djeca reagiraju na istinsku pozitivnu pažnju.
- **Igranje uloga**
 - Podijelite u parove. Ako je moguće, neka jedna osoba glumi "Ana" tip djeteta.
 - Postavite jednostavan kontekst: Igranje s blokovima.
 - Zadatak: "Učitelj" vježba primjećivanje BILO KAKVOG ponašanja sličnog dijeljenju i pojačavanje ga pohvalama i osmijesima.
 - Ograničite igranje uloga na 2–3 minute svaki.
- **Fokus na povratne informacije:**
 - Jesu li brzo uočili pozitivno ponašanje?
 - Je li pohvala bila specifična i entuzijastična?

Co-funded by
the European Union

- Jesu li bili strpljivi, čak i ako dijete nije idealno dijelilo?
- **Grupna rasprava:**
 - Što se činilo lakim u korištenju pozitivnog potkrepljenja?
 - Što je bio najizazovniji dio?
 - Kako bi to moglo izgledati drugačije s različitim izazovnim ponašanjima?
- **Grupna aktivnost:**
 - Sudionici razvijaju i provode strategije intervencije u ponašanju. Na primjer, sudionici mogu raditi u grupama kako bi izradili plan intervencije u ponašanju za hipotetsku osobu s PSA-om.
 - Ova se aktivnost može koristiti i tijekom modula 7
 - **Aktivnost:** Izrada plana intervencije za hipotetsko dijete s PSA-om
 - **Cilj:** Ova aktivnost ima za cilj razviti plan intervencije za hipotetsko dijete s PSA-om na temelju njegovih jedinstvenih potreba i karakteristika.
 - **Upute:**
 - 1. Podijelite sudionike u male grupe od 3–4 osobe.
 - 2. Svakoj grupi pružite studiju slučaja djeteta s PSA-om. Studija slučaja trebala bi uključivati djetetove karakteristike, snage, slabosti i izazove.
 - 3. Zamolite svaku skupinu da pregleda studiju slučaja i razgovara o specifičnim potrebama i izazovima djeteta.
 - 4. Na temelju njihove rasprave, zamolite svaku grupu da razvije plan intervencije za dijete koji se bavi njihovim jedinstvenim potrebama i izazovima.
 - 5. Plan intervencije trebao bi uključivati specifične ciljeve, strategije i intervencije prilagođene djetetovim potrebama.
 - 6. Nakon što svaka grupa razvije svoj plan intervencije, zamolite ih da ga predstave većoj grupi.
 - 7. Nakon što svaka grupa predstavi svoj plan, održite grupnu raspravu kako biste identificirali zajedničke teme i najbolje prakse za razvoj planova intervencije za djecu s PSA-om.

Co-funded by
the European Union

- 8. Potaknite sudionike da uzmu u obzir zajedničke teme i najbolje prakse identificirane tijekom rasprave kako bi osnažili svoju praksu u radu s djecom s PSA-om.
 - **Analiza slučaja:**
 - *Ime: Alex*
 - *Dob: 6*
 - *Dijagnoza: PSA*
 - *Karakteristika:*
 - *Poteškoće sa socijalnom komunikacijom*
 - *Ograničeni interesi*
 - *Bavi se ponavljajućim ponašanjima kao što su mahanje rukama i okretanje u krug*
 - *Poteškoće s prijelazima i promjenama u rutini*
 - *Plan intervencije:*
 - *Cilj: Unaprijediti vještine socijalne komunikacije*
 - *Strategije:*
 - *Koristiti vizualnu podršku kao što su rasporedi, slike i socijalne priče za pomoć pri prijelazima*
 - *Koristiti sustav nagrađivanja za poticanje pozitivnih društvenih interakcija s vršnjacima*
 - *Intervencije:*
 - *Grupe za učenje socijalnih vještina s drugom djecom s PSA-om za poboljšanje*

Co-funded by
the European Union

*socijalnih komunikacijskih
vještina*

- *Radna terapija za poboljšanje
fine motorike i smanjenje
ovisnosti o
samostimulirajućem ponašanju*

- **Aktivnost video analize:**

- Sudionici gledaju video strategije intervencije u ponašanju i procjenjuju njezinu učinkovitost.

Prilog 6.

Primjeri predloženih aktivnosti Načela ponašanja

- **Prezentacija vizualnog pomagala:**

- Trener koristi vizualno pomagalo, kao što je grafikon ili dijagram, kako bi objasnio ABC model ponašanja. Na primjer, trener može koristiti grafikon kako bi razjasnio kako su prethodnici, ponašanja i posljedice povezani.

- **Aktivnost igranja uloga:**

- Sudionici simuliraju ABC model ponašanja kako bi ga bolje razumjeli. Na primjer, mogu odglumiti scenarij u kojem prethodnik dovodi do ponašanja praćenog posljedicom.
 - Sudionici vježbaju prikupljanje ABC podataka promatrajući scenarij igranja uloga (trener i volonter)
 - Scenarij 1:
 - Ciljano ponašanje: Dijete zgrabi igračku od drugog djeteta i odbija je vratiti.
 - Mogući prethodnici: Dijete vidi drugo dijete kako se igra s poželjnom igračkom, želi se igrati s istom igračkom i ima ograničene vještine dijeljenja.
 - Moguće posljedice: Drugo dijete plače ili se uzruja, učitelj intervenira i grdi dijete, a dijete se nastavlja igrati s igračkom.

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- Scenarij 2:
 - Ciljano ponašanje: Dijete postaje frustrirano dok gradi s kockama, baca kocke i više.
 - Mogući prethodnici: Blokovi nastavljaju padati, dijete ne može napraviti strukturu koju je zamislilo, a dijete doživljava ograničenu toleranciju na frustraciju.
 - Moguće posljedice: Učitelj nudi pomoć ili preusmjerava dijete, druga djeca se uplaše, a dijete dobije time-out.
- **Grupna aktivnost:**
 - Sudionici identificiraju primjere pojačanja i kažnjavanja. Na primjer, sudionici mogu raditi u grupama kako bi identificirali primjere pozitivnog i negativnog potkrepljenja iz stvarnog života.

Prilog 7.

Primjeri predloženih aktivnosti za funkcije ponašanja:

- Analiza studije slučaja:
 - Sudionici analiziraju studiju slučaja osobe s PSA-om i identificiraju različite funkcije ponašanja. Na primjer, studija slučaja može opisati pojedinca koji se upušta u samoozljeđujuće ponašanje kako bi izbjegao zahtjevan zadatak.
 - **Studija slučaja 1:**
 - *Rachel sjedi u krugu. Kad učiteljica počne čitati priču, Rachel počinje glasno govoriti i ometa grupu. Učiteljica je primijetila da se Rachel tako ponaša samo tijekom kruga.*
 - Funkcija ponašanja: Ponašanje traženja pažnje. Rachel se tako ponaša kako bi privukla pažnju učitelja i druge djece u grupi.
 - **Studija slučaja 2:**

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- *Max se igra s blokovima tijekom slobodnog vremena za igru. Kad drugo dijete slučajno sruši njegov toranj, Max počne glasno plakati i odbija dijeliti svoje blokove. Učiteljica je primijetila da se Max tako ponaša samo kad mu se sruši toranj.*
- Funkcija ponašanja je opipljivo pojačanje. Max se ponaša na ovaj način kako bi izbjegao dijeljenje svojih blokova i primio učiteljevu pažnju i utjehu.
- **Grupna aktivnost:**
 - Sudionici identificiraju funkcije ponašanja u scenarijima iz stvarnog života. Na primjer, sudionici mogu raditi u grupama kako bi odredili funkciju ponašanja kada dijete dobije izljev bijesa u trgovini.
 - **Analiza slučaja:**
 - *Dijete po imenu Emily je u trgovini s majkom. Emily počne dobivati bijes kad joj majka kaže da ne može kupiti njezin omiljeni slatkiš jer je nezdrav. Emilyna majka primijetila je da se u to ponaša samo u trgovini i to samo kada joj se kaže da ne može imati određenu namirnicu.*
- **Aktivnost igranja uloga:**
 - Sudionici simuliraju različite funkcije ponašanja kako bi pružili bolje razumijevanje. Na primjer, sudionici mogu odglumiti scenarij u kojem se pojedinac upušta u ponašanje kako bi privukao pažnju.

Prilog 8.

Primjeri predloženih aktivnosti za uvođenje 2. dana:

Prilog 9.

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

Primjeri predloženih aktivnosti za mjerenje ponašanja

- **Aktivnost igranja uloga:**
 - Sudionici će odigrati scenarij za simulaciju ponašanja mjerenja. Na primjer, jedan sudionik može djelovati kao pojedinac s PSA-om koji pokazuje izazovno ponašanje, dok drugi mjere ponašanje.
- **Aktivnost video analize**
 - Materijali:
 - Unaprijed odabrani kratki video isječci (po 2-5 minuta) u kojima se djeca s PSA-om bave ciljanim ponašanjem.
 - Listovi s podacima o mjerenju ponašanja za svakog sudionika (npr. listovi za bilježenje frekvencija, trajanja, intervala).
 - Upute:
 - Ukratko definirajte ciljano ponašanje koje treba izmjeriti i pregledajte kako koristiti podatkovni list.
 - Reproducirajte video isječak. Zamolite sudionike da samostalno bilježe podatke o ciljanom ponašanju.
 - Ponovno reproducirajte isječak (možda ćete ga morati reproducirati više puta).
 - Neka grupa usporedi svoje podatke i razgovara o svim razlikama.
 - Pregledajte ispravno mjerenje kao grupa.
- **Grupna rasprava:**
 - Sudionici će biti potaknuti da podijele svoja iskustva mjerenja ponašanja i kako im je to pomoglo u prepoznavanju izazovnih ponašanja.

Prilog 10.

Primjeri predloženih aktivnosti za procjenu funkcionalnog ponašanja

- **Analiza studije slučaja**
 - **Analiza slučaja**

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

**Co-funded by
the European Union**

- Tommy je 3-godišnje dijete koje ide u predškolsku ustanovu. Njegovi učitelji obavijestili su druge članove školskog tima da pokazuje izazovno ponašanje u razredu, poput udaranja, grizenja i bacanja predmeta na kolege iz razreda i učitelje. Nadalje, Tommy često pokazuje ometajuće radnje tijekom kruga, uključujući vikanje, kretanje i ne sjedenje. Tommyjevi roditelji spomenuli su da se slično ponaša kod kuće, posebno kada je frustriran ili preopterećen. Primijećeno je da se Tommy bori da komunicira svoje potrebe, što dovodi do frustracije kada se ne može artikulirati.
- Kako bi se nosili s Tommyjevim izazovnim ponašanjem, osoblje predškolske ustanove provest će procjenu funkcionalnog ponašanja (FBA) kako bi utvrdilo njegovu svrhu. Procjena funkcionalnog ponašanja uključivat će promatranje Tommyja u razredu, razgovor s njegovim roditeljima i učiteljima te ispitivanje njegove akademske i medicinske dokumentacije
- Cilj FBA-a je odgovoriti na pitanja kao što su: Što uzrokuje Tommyjevo ponašanje prije nego što se dogodi? Koje konkretne postupke pokazuje kada se osjeća uzrujano ili frustrirano? Koji su ishodi njegovih postupaka i koje svrhe ispunjavaju njegovi postupci?
- Koristeći nalaze FBA-a, osoblje predškolske ustanove može izraditi plan intervencije u ponašanju (BIP) sa strategijama za rješavanje Tommyjevog izazovnog ponašanja. Plan intervencije u ponašanju (BIP) može uključivati upute Tommyja o odgovarajućim alternativnim radnjama, poput korištenja određenog područja za smirivanje ili udaljavanja kada se osjeća pod stresom. Osim toga, plan bi mogao uključivati taktiku za podršku dobrom ponašanju i ponuditi Tommyju pozitivno pojačanje za pokazivanje odgovarajućeg ponašanja.
- Provođenjem procjene funkcionalnog ponašanja (FBA) i izradom plana intervencije u ponašanju (BIP), predškolski tim imat će

Co-funded by
the European Union

poboljšane alate koji će pomoći Tommyju u njegovom socijalnom i emocionalnom rastu i poboljšati njegov akademski uspjeh.

- Rasprava unutar grupe:
 - Sudionici će biti pozvani da razgovaraju o svojim susretima s procjenom funkcionalnog ponašanja i načinima na koje im je to pomoglo u određivanju svrhe izazovnog ponašanja.

Prilog 11.

- Primjeri predloženih aktivnosti za Strategije za smanjivanje izazovnih oblika ponašanja
- Aktivnost igranja uloga:**

- Sudionici će odigrati scenarij za simulaciju provedbenih strategija za smanjivanje izazovnih oblika ponašanja

Grupna rasprava:

- Sudionici će biti potaknuti da podijele svoja iskustva s provedbom strategija za smanjivanje izazovnih oblika ponašanja i kako im je to pomoglo u upravljanju izazovnim ponašanjem.

- **Aktivnost vježbe:**

- Sudionici će primijeniti svoje znanje o strategijama eliminacije ponašanja na suradnički način i način rješavanja problema.
- Materijala:
 - Studije slučaja: Pripremite nekoliko kratkih studija slučaja koje opisuju izazovna ponašanja s jasnom funkcijom (uzorak u nastavku).

Co-funded by
the European Union

- Strateške karte: Izradite skup karata. Svaka kartica treba sadržavati naziv i kratak opis različite strategije uklanjanja ponašanja (primjeri u nastavku).
- Upute:
 - Pregledajte uobičajene strategije eliminacije ponašanja (izumiranje, diferencijalno pojačanje, kažnjavanje itd.).
 - Podijelite sudionike u male timove (3-5 ljudi).
 - Dajte svakom timu drugačiju studiju slučaja.
 - Timovi imaju ograničeno vrijeme za odabir strategija iz "alata" (strateških kartica) za koje vjeruju da bi bile učinkovite za njihovu studiju slučaja.
 - Moraju obrazložiti zašto su odabrali svaku strategiju i kako bi je proveli na temelju funkcije ponašanja.
 - Potaknite raspravu i suradnju unutar timova.
- Primjer studije slučaja: Tommy, 4-godišnjak s PSA-om, često viče i plače kada mu se oduzme željena igračka. Promatranje sugerira da pristup igrački (opipljiva funkcija) održava ponašanje.
- Primjeri strateških kartica:
 - Gašenje (planirano ignoriranje): Uskraćivanje pojačivača (igračke) koje slijedi nakon izazovnog ponašanja.
 - Diferencijalno pojačanje drugog ponašanja (DRO): Pojačavanje odsutnosti izazovnog ponašanja (smirenost) tijekom zadanih razdoblja.
 - Trening funkcionalne komunikacije (FCT): Naučite Tommyja da na odgovarajući način zatraži igračku natrag.

Co-funded by
the European Union

- Izmjena okoliša: Osiguravanje dostupnosti više preferiranih igračaka za smanjenje sukoba.

Prilog 12.

Primjeri predloženih aktivnosti za stres i izgaranje

- Definiranje stresa i izgaranja
 - Kratka prezentacija:
 - Definirajte stres (akutni naspram kroničnog) i izgaranje (emocionalna iscrpljenost, depersonalizacija, smanjeno postignuće).
 - Diskusija:
 - Kako se oni manifestiraju u životima odgojitelja?
 - Koji su jedinstveni stresori u vašem radnom okruženju?
- Prepoznavanje osobnih stresora i znakova upozorenja
 - Brošura:
 - Kontrolni popis simptoma stresa/izgaranja.
 - Sudionici obilježavaju one koje doživljavaju.
 - Rad u malim grupama:
 - Podijelite kontrolne popise, razgovarajte o sličnostima i identificirajte rane znakove upozorenja koje su možda previdjeli.
- Tehnike upravljanja stresom
 - Brošura:
 - Popis tehnika upravljanja stresom (uključuje svjesnost, tjelovježbu, delegiranje, upravljanje vremenom itd.)
 - Brainstorming:

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Co-funded by
the European Union

- Neka sudionici dodaju sve tehnike koje već koriste.
- Aktivnost "Speed Dating":
 - Sudionici se rotiraju u parovima, ukratko dijeleći svoje najučinkovitije strategije za razbijanje stresa i isprobavajući jednu novu ideju od svog partnera.
- Prevencija i planiranje djelovanja
 - Naglasiti:
 - Proaktivno upravljanje stresom je ključno, a ne samo reagiranje kada ste preopterećeni.
 - Individualni rad:
 - Voditi sudionike u izradi personaliziranog akcijskog plana
 - Odaberite 2-3 tehnike upravljanja stresom s velikim učinkom
 - Identificirajte prepreke s kojima bi se mogli suočiti
 - Kreirajte strategije za dosljednost (kada, gdje, koliko često će vježbati)
- Podrška i resursi
 - Raspravite o dostupnim školskim sustavima podrške (mentorstvo, savjetovanje itd.).
 - Navedite popis vanjskih resursa (telefonske linije za mentalno zdravlje, internetske zajednice).

**Co-funded by
the European Union**

Financira Europska unija. Izražena stajališta i mišljenja samo su stajališta i mišljenja autora i ne odražavaju nužno stajališta i mišljenja Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.